

S I M O N I S P I S T O R I I  
O P P O L I E N S I S S I L E S I I,

Epigrammatum  
Octernio decimusseptimus,

*Magnifico ac Generoso Viro*  
**D. CHRISTOPHORO**  
*à Szumki*  
**WISZOWATIO,**

*Domino & fautori suo colendo,*  
*dedicatus.*

**Ad Lectorem.**  
*Editus est à me fors ultimus iste libellus,*  
*Hunc quoque, si meruit, Lector amande, lege.*



*Nobili stemmate claro, & pietate insigni Viro,*

D. C H R I S T O P H O R O  
W I S Z O W A T I O

S. P.

**O**CTERNIONE isto, quem sub tuo nomine Magnifice Dn. typis divulgare volui, omnibus testatum facere cupio, ad quoscumque ille pervenerit, quam pro tua fama & gloria ad plurimos promulganda, augendaq; ac conservanda, ingenii mei vires libentissimè contribuere vellem, modò essent ejusmodi, ut in hoc genere aliquid præstare possent. Dignus enim es, ut pro tua singulari, quā polles erga omnes, in primis autem domesticos fidei, humanitate unicè & ameris & celebreris ab omnibus, & maxime ab iis, qui te norunt, & beneficentiam tuam experti sunt. Accipe igitur nunc à me hoc quicquid est muneris chartacei, eo oculo, quo me ipsum ad te adventantem excipere soles, ac me tui ob servantem amare nunquam desine.

S. P. O.

Ad Nobilem & Generosum Virum  
D. CHRISTOPHORVM WISZOVATIVM.

**P**recipuos inter minimè postreme Scholarcha,  
CHRISTOPHORE, Aönii portio digna Chori,  
Ad varios conscripta Viros Epigrammata  
Mens est Patrono nostra dicare tibi. (nuper,  
Testatum ut faciam, quām sit meus igneus in te,  
Promptus ad obsequium, quo retinetur, amor.  
Accipe non aliā, quām quā tibi fronte dicantur,  
Cumq; ipso authorem Carmine semper ama.

Incomparabilis Viri D. Fausti Socini anagramma,  
**F A V S T V S S O C I N V S S E N E N S I S .**  
ō sis unus fastus nesciens!

**O**men habet nomen, docet hoc Anagramma **S O C I N I ;**  
Conveniunt rebus nomina sēpē suis.  
Hunc fata a pueris designa viſe videntur  
Ad tantum quod *Vir* posteā gessit onus.  
Nescius ut fastus eſset de pluribus unus,  
Neglectā generis Nobilitate sui,  
Qui ſe Evangelio totum ſacrisq; dicaret,  
Et verā imbueret cognitione Dei.  
Iſ verò tantum studio profecit in iſto,  
Haut adeò longo tempore, dante Deo,  
Ut ſic Theologos, arcanorumq; peritos  
Emineat, ceu ſol eminet astra nitens.  
Quoscunq; errores in vexit priſca vetuſtas,  
Illos iudicio ſuſtulit ille gravi.  
Quicquid ſalvifici Veri ſacra pagina **C H R I S T I**  
Continet, ē tenebris protulit ille palam.

Liber

Ostendit credenda, simul facienda, deinde  
Plurima, Mortales quæ latuere prius.  
Istis instructus, Patriaq; bonisq; relictis,  
Multus salutavit Regna, gravesq; Viros.  
Cum quibus & scriptis & verbis multa locutus  
De verâ CHRISTI cognitione fuit.  
Donec in has venit partes; ubi repperit ille  
Multus salutiferam corda professa fidem.  
A nebulis ubi Relligio purgata vigebat  
Ex parte, pietas non simulata fuit.  
Hic sibi delegit sedem; mala plurima passus,  
Hac egit reliquos in Regione dies.  
Nec veniens isthuc trivit sua tempora frustra,  
Aut inter fratres desidiosus erat.  
Verum opera multum posuit, multum ille laboris  
In depuranda Relligione Dei.  
Noverat Ausonium, noratq; idioma Pelasgum,  
Hebræ linguae gnarus & ille fuit.  
Hinc potuit CHRISTI dictorum exponere mentem,  
Et potuit Verbi sensa videre Dei.  
Primus monstravit veræ argumenta Salutis,  
Et docuit vite quale perennis iter.  
Multaque Scripturæ vidit mysteria sacra.  
Complexus Libris quæ fuit ille suis.  
Et licet his fuerat donis illustris & ortu,  
Omnis at ipse expers ambitionis erat.  
In Cœtu CHRISTI, quem spernit Mundus & odit,  
In vero ad summum vixit amore diem.  
Multus reliquit humi, le cœtu dignissima Scripta,  
Eius in Astra abiit Spiritus, unde fuit.

Epigrammatum.

Ad Magnificum & Generosum Virum D. ANDREAM  
a Moscorovv MOSCOROVIVM.

O quem ie memorem, rare virtutis honore,

Et rara insignem nobilitate Virum!

Artibus ingenuis, ANDREA, exculte, diserto  
Eloquii manat cuius ab ore lepos.

Tu caræ gratus Patriæ sua præmia reddis,  
Illi fluxis invigilando bonis.

Consiliis ades huic, & promptæ munere linguae,  
Quando consiliis indiget illa tuis.

Tu sanctæ reddis CHRISTI sua præmia sponsæ,  
Illi veris invigilando bonis.

Auxiliis ades huic, & largæ munere linguae,  
Si quando auxiliis indiget illa tuis.

Tu fidis operam præstas, & servis Amicis,  
Quosq; tibi fidei fædere junxit amor.

Et mibi tam facilem, Patrone, ac post mea fata  
Te rebus præbe, pignoribus q; meis.

Anagramma nominis ejusdem.

ANDREAS MOSCOROVIVS.

O Musa, decorans Viros!

Digna colia cunctis, o Musa, & semper amari,  
A qua donorum profluit omne decus!

Tu miseros opibus, viles & honoribus auges,  
Tulaudem pulchræ nobilitatis alio.

Tu memorem extendis per plurima secula famam,  
Tu prohibes unquam nomina clara mori.

Deniq; digna tui studiosis præmia præstas,  
Innumerâ decorans commoditate Viros.

Liber

Ad Mag. & Generosum Virum D. CHRISTOPHORUM  
MORSTINIUM.

CHRISTOPHORE, aeterna CHRISTI dignissime Legis  
Cultor, Christiadum normaq; pulchra Chori.  
Qui Mundo valedicto, ejusq; cupidine spretâ,  
Verâ illustratus cognitione Dei,  
Postquam sponte manum CHRISTOq; Gregiq; dedisti,  
Iam velle in sancta te pietate mori;  
Semper eras viridi virtutis amator ab ævo,  
Ad seros, quos nunc exigis usq; dies.  
Nemo ad danda Deo fuerat præconia laudum,  
Ad captanda Dei dogmata nemo prior.  
In stipe spargenda te nemolargior ipso,  
In cunctos tantus candor, amorq; tuus.  
Imprimis fratrum te nullus amantior alter,  
Pro quorum hanc renuis nempè salute mori.  
Ac quam sustuleras, bina de conjugi, prolem,  
Quæ non est sortio pauca utriusq; tibi;  
Tervigili studio, magnis & sumptibus illam,  
Cura tibi a teneria erudiisse fuit.  
Hinc exulta nitet pietate, hinc omnis ad unam  
Et Veri, & summi fervet amore Dei.  
Vix ferax soboles, magnum Laris incrementum,  
Ad CHRISTI, ad Patriæ, seminis atq; decus.  
Et tu magne Pater, tantæq; propaginis author,  
Abs socia vitam qui modò solus agis,  
Liber ab ærumnis, & morbo liber ab omni,  
Innumeris felix continuato dies.  
Hoc senium vivax, hæc sit tibi cruda senectus,  
Ut numeres Pylii secula longa Ducis.

Ana.

Epigrammatum.

Anagramma ejusdem.

CHRISTOPHORUS MORSTEINNIUS

Servus CHRISTI, mori non potes.

addito H.

Stat sua cuiq; dies moriendi, ignota sed illa est  
Omnibus; intereunt tempore cuncta suo.

Differitas tamen est mortalia pectora circa,  
Post fata haut omnes sors manet una Viros.

Non mors, jucundus verum sopor occupat illos,  
Quos hic cum CHISTO copulat arcta fides.

Ast hos dira manent aeternae funera noctis,  
Qui CHRISTO veram non habuere fidem.

Temanet alma quies, MORSTINI, funere raptum,  
In CHRISTUM cujus non dubitata fides.

Ipsius ad aeternam revocandum munera vita  
Cum veniet fato corpora functa suo;

Te quoq; ad aeternam revocabit lumina vita,  
Et trahet ad Regni gaudia vera sui.

Sola salus CHRISTO servire: hoc dicit ad Astra;  
Hoc extra cunctos de vius error agit.

Qui servus CHRISTI es, CHRISTI mandataq; servas,  
Post mortem aeternam morte perire ne quis.

Ad Nobilem & Reverendum Virum D. IONAM

SZLICHTINGIUM.

Scripta refutando Meissneri grande potentia

Totius nostrae Religionis Opus,

Rem facis egregiam, IONAS; nam totius ejus

Tu potius jugulum dogmatis ipse petis.

Magna est vis Veri, documentaque; cælica CHRISTI

Ardua Religion, quam profitemur, habet.

Liber

*Arjetibus nullis, nulla de sede moveri  
Illa Sophistarum fraude, vel arte, potest.  
Qui legis hæc, causam Lector discerne perite,  
Palmaq; cui meritò sit tribuenda vide.*

Ad Mag. & Gen. D. STEPHANUM WOINAROVUM  
a Woinarovv.

*R*Ex inter fratres, rædas exose jugales,  
Tu qui Latonæ castra pudica colis,  
Cùm sis a nobis toto, STEPHANE, orbe rematus,  
Nec procul a scythico vivis, amice, solo,  
Iam dudum mibi vise, tui memor esne Simonis,  
Inscriptum qui te pectore semper habet?  
Sic reor, unius fidei quoq; copulat ardor,  
Immemorem fratris non sinit eße sui.  
Nulla capedo loci, nec, si post funera sensus,  
Conjunctos animos mois separare potest,  
Corpore dis juncti, fidei sed glutine juncti,  
Vni fidamus semper ubiq; Deo.  
Ut nos a nobis hæc dividat ultimus Orbis,  
Nos nunquam a nobis dividat acer amor.

Ad Nobilem Virum D. JOHANNEM STOINIUM,  
iter in Wolhiniam adornantem.

*I*ANE, Deo comitante, revise Wolhinia rura,  
Et refice ad ventu plurima corda tuo.  
Est tibi CHRISTOPHORUS, PETRUSq; Stoinius ambo  
Rarus amorq; tuus, delitiumq; tuum.  
Sunt REINOVIT fratres, tua cura, Ministri,  
Et TWARDOWCHLEBUS vir pietate gravis.

Epigrammatum.

*Est NEMERICZ, sunt Czaplici, Sieniuta, Patroni,  
Et multi insignes nobilitate Viri.  
Deviq; fidentum CHRISTO, tibi nota, STOINI,  
Cetera multa virum non numeranda seges.  
Isthae turba hominum dudum desiderat omnis,  
Eloquioq; tuo, colloquioq; frui.  
O adsit tibi Nestoreae facundia linguae,  
Et fluat Hybla gratia ab ore tuo.  
Instrue, IANE, rudes, sacris magis excole doctos  
kebus, & infirmos constabilire stude.  
Non secus ac quondam doctâ Rhodopejus Orpheus  
Ad se peritrxxit saxa, ferasq; lyrâ;  
Sic quoq; tu veniens mortalia dura STOINI  
Ad CHRISTUM eloquii pectora melle trabe.*

Anagramma nominis ejus.

*JOHANNES STOINIUS Pastor Cœtus Dei.  
sto in sione, ovi par, jus docens, state.  
IN sancta fidus CHRISTI sto, Praecon Sione,  
Ius voce elata verbaq; sancta docens.  
State Viri, nec vos clamor deterreat oris,  
Clamor ineft ori, spiritus intus ovu.  
Instar IOVA iubæ me crima prodere vestræ,  
Iusq; suum grandi voce tonare jubet.  
Otales comes iuris Verbiq; peritos  
Praecones Populo suffice, CHRISTE, tuo!*

Ad Generosum Virum D. CHRISTOPHORUM  
WISZOVATIUM.

*VERA tui Soboles, ipsissima Patris imago,  
Laudes cuius adhuc nomen, bonosq; manent,*

Liber

Te Virtutis amor stimulat, tibi gloria CHRISTI  
Curæ, CHRISTOPHORE, est, & veneranda salus.  
Huic studio incumbens, istis juvenilibus annis,  
Nulli operæ, nulli parcis, amice, rei.  
Talis in incepto si perstas sedulus isto,  
Nec pius ad summum desiris esse dicem;  
Te manet hic recti mens conscientia, certa futuri  
Spes immortalis perpetuiq; boni.  
Postea cum postrema dies illuxerit Orbi,  
In CHRISTI capies gaudia summa sinu.

Ad Nobilem ac Reverendum Virum D. CHRISTO-  
PHORUM LUBIENECIUM.  
IN Patre & Patriis zelosus qui fuit ante  
CHRISTOPHORE, est in te spiritus ille Dei.  
Nam sive e Cathedra proponis dogmata CHRISTI,  
Igneus es totus, flammea lingua tua est.  
Seu de divinis cum servis hostibus unquam  
Differis, appareret spiritus ille tuus.  
Seu tibi judicium de rebus forte ferendum est,  
Promptus consilio es, promptus & eloquio,  
Si nobis plures Ecclesia nostra tulisset  
Tales Praecones, eximiosq; viros;  
Plures ad nostras venissent candide partes  
CHRISTOPHORE, & fratrum maximus ordo foret.  
Zelo conspicuos, & sacro flamine plenos  
Pastores Populo suffice, CHRISTE, tuo.  
Ut multi e tenebris ad cætus limina pergant,  
Lucem Evangelii conficiantq; tui.

Ad D. JOHANNEM STOINIUM.

Ad-

Epigrammatum.

Adversus CHRISTI conspirant cuncta fideles,  
In nostram vergunt omnia, IANE, necem.  
Hostes tot coeunt, quot sunt in vertice crines,  
Aut quot somniferum grana papaver habet.  
Omnes consilio, metuendi viribus omnes,  
Consimiles studiis; moribus, arte, pares.  
Quò se vertendum tanto in discrimine censes,  
Aut quid agendum aliud, IANE diserte, putas?  
Fidendum CHRISTO, votis, precibusq; vacandum,  
Ac peragenda sacri Munera officia.  
Sic horum in fumos omnis conatus abibit,  
Et feriet nostrum nulla ruina caput  
Non, si illabatur perfracto cardine Cælum,  
Terreat hos, CHRISTI quos pius ardor agit.

Ad Virum opt. & Symmistam suum Cariss. D. PAULUM REINOVICUM.

Nulos esse Deos, affirmat inania quidam  
Astra, & se faustum, dum negat ista, probat.  
Namq; metu liber, committit fanda nefanda,  
Laxando vitiis libera fræna suis.  
At cum justa Dei penas vindicta reposcer,  
Et premet in visum digna procella caput,  
Quò se vertendum talem, tu PAULE, putabis?  
Ad quem compulsus vota, precesq; feceris?  
Qui negat esse Deum demens, & crimina patrat,  
Vtorem infelix sentiet ille Deum!

Viro Nobili D. THOMÆ PISECIO, Affini suo, in  
librum de origine Trinitatis.

Qua

Liber

**Q**uae tot de Triadis moliris origine ab annis,  
Cur sinis, Affinis, Scripta latere domi?  
Iam tandem lucem videant, sibi bundus ut illa  
Aspiciat Lector, nec sine fruge legat.  
Erroris tanti, qui rotum fascinat Orbem,  
A multoq; ævo cuius origo venit.  
Et caput, & fibras omnes præcide, Piseci,  
Vni quò constet gloria vera Deo.

Ad eundem gravi morbo conflictantem,  
**M**Et tua sollicitum reddit valetudo, PISECI,  
Quæ caput & sensus concutit ægra tuos.  
Hinc simul ad vitæ te munia reddit ineptum,  
Nec te Scriptorem tam sinit esse bonum.  
Et nisi quamprimum morbo relevaris ab isto,  
Ante heu! fatalem tu moriēre diem.  
Cui tua, CHRISTE, tuiq; Patris cui gloria curæ,  
Atq; hominum curæ est cui veneranda salus,  
Ægro pelle tui morbum de corpore Servi,  
Compleat ut vitæ tempora longa suæ.

Viro Nobili & Theologo Insigni, IONÆ SZLICH-

TINGIO.

**A**stra, Deumq; tuo qui concipis, optime IONA,  
Pectore, quam felix est tua conditio!  
Nam vel sacra legis, facundæ munere lingue  
Sparsurus summi dogmata pura Dei.  
Vel testa ex planas sancti mysteria Verbi,  
Quæ legat ignarus, doctior & redeat.  
Vel precibus, castisq; vocas pia Numa nō votis,  
Propria ut semper sint tibi, sintq; Gregi.

Vel

Epigrammatum.

*Vel res decidis dubias, & tetrica prudens  
Concilias fratrum pectora, pacis amans.  
Vel Cætus alios, quorum tibi tradita cura,  
Adventu reficis, lœtificasq; tuo.  
Deniq; quicquid agis, sacrum est hoc omne, piumq;  
Divinum spirant cuncta Ministerium.  
Astra, Deumq; tuo qui concipis, optime IONA,  
Pectora, quam felix est tua conditio!*

Reverendo Viro, D. JOHANNI MOSCHOVIO,  
Pannonio, Robcovensi Ministro, cum in Patria  
veritatis causa in carcerem conjectus esset,

*Quando revisurus patriam, carosq; propinquos,  
Dulcia securus Pannoni arva petui,  
Atque ibi dum consers de religione rogatus  
Et donas notis scripta legenda tuis.  
In quibus est verae ratio comprensa salutis,  
Per CHRISTUM nobis quem patre facta fuit.  
Eheu! a retro sed postea tempore longo  
Hec hominum vitio jam cooperta fuit.  
Hic circumventus notorum fraude, tuarum  
lacturam rerum, LANE, repente faci.  
Ipseq; comprensus perversi more latronis,  
Vincis injectis compedibusq; datus,  
Duceris ad moestas per vicos carceris aedes,  
Vinctus ubi ad palum somnia pauca capis.  
Post ad consilium ductus, curante Dynasta,  
Plurima perpeccus dum graviora fores,  
Nullius erroris convictus, rursus eundem  
Carceris ad fædi tu revocare statum.*

Donec

Liber

Donec qui missi fuerant ex agmine cœtus,

Hinc te præsidii aſeruere ſuis.

Hæc Evangelii ſors eſt, hec prämia veritatis:

Exilium, carcer, vincula, probra, cruceſ.

Omnia cùm liceant, non eſt ea dicere tutum,

Quæ ſunt in verbi codice ſcripta Dei.

Te vero eratam qui pro pietate tulisti,

Aurea post mortem, I A N E, catena manet.

Generoſo Viro D. C HRISTOPHORO

W ISZOVVATI O.

Tanta tua eſt bonitas, bona W ISZOVVATIA proles,

C HRISTOPHORE, & recti tanta cupidio tibi.

Multi conveniunt ad te, qui rebus in arctis

Optatum auxilium, consilium vēpetunt.

Omnibus es facilis, cunctis tu rebus in arctis

Promptus es auxilium, consilium vēdare.

Sint licet ingrati quidam, immemoresq; bonorum,

Tu tamen haud unquam desini eſſe bonus.

Tum nulli ad placitum quicquam diſcedis ab aequo,

Ante tuos oculos eſt tibi sancta Themis.

Ardua res hæc eſt, mutari morib; Orbis,

Non mutare ſuos, ſed retinere, bonos.

Ad Magnif. Virum D. ANDREAM MOSCOROVICUM, cùm ex Comitiis expectaretur.

Si deſiderium fratrum, ſi vota tuorum

Reſpicū, ô C HRISTI gloria magna Gregū!

De tanto, A NDREA, Conventu reddere nobis,

Inq; domum celebriſalvus ab Urbe redi.

Scire animus geſtit, quinam moliminiſ hujus

Exitus, & que nos fatu futura manent.

Des

Epigrammatum.

*Det Deus, haec in nos post tanta minacia verba,  
Et post magnatum fulmina tanta virūm.  
Sic ad nos redeat pax præstantissima rerum,  
Ut sol depulsa nube redire solet.*

Ad D. IOHANNEM STOINIUM.

*Eloquii cùm sis tibi copia tanta, STOINI,  
Eloquio pietas nec minor ipsa tuo.  
Quò te cunque vocant, & ubi tibi contigit esse.  
Hoc utroque modo, nam potes, edifica.  
Felix utroque es, non contigit omnibus istud;  
Rarò est eloquium cum pietate simul.*

Ad THOMAM PISECIUM, cùm ex morbo  
convaluerisset.

*SÆpius ex imo pro te suspiria duxi  
Pectore, cùm fractis viribus æger eras.  
Ista bonum terigere Deum suspiria, THOMA,  
En nobis firme corpore salvis ades.  
Exilio, & posito capio nova gaudia luctu,  
Ac rām propitio do bona verba Deo.  
Tu quoque qui pulso tanto languore, PISECI,  
Es factius rursum sanus, ut antè bene;  
Redde Deo grates, & quos à pluribus annis  
Scripsisti libros, continuare stude.  
Assere divinam laudem, quam Demoni ab ipsis  
Principiis ausus contaminare fuit.*

Magnifico & Generoso Viro D. IOHANNI à Mo-  
scorov M OSCOROVIO.

*Ec quando nostras optate redibis in oras,  
Clarum militie, LANE, togaq; decuse.*

Liber

Tempus erat jam te patris succedere rebus,  
Et colere heredū dulciarura solē.

Tempus erat sœtas agri decerpere meſſes,  
Horrea proventu plena ſovere ſuo.

Tempus erat gratas cum virgine jungere dextras,  
Quæ tibi legitimi ſedere juncta thori.

Denique tempus erat mundo, ſtudiisq; relictis  
Illiſ (hū tantum te tribuiſſe ſatū)

Cultus ubi pius eſt, ubi ſunt commercia fratribus,  
Ad patrū aeterni tecta redire tui.

Rumpe moras igitur redditum nec differ in annos,  
Si tibi, I A N E, Dei, ſi tibi cura tui.

Nobilibus Viris, DD. STOINIIS, CHRISTO-  
PHORO & PETRO, fratribus germanis.

CHRISTOPHORE, eximio PETRO cum fratre, STOINI,  
Quos mihi conjunxit Munus, & una Fides.

Eſte mei memores, arcer quem corpoſe tantūm,  
Non animo, à vobū tanta capedo loci.

Et quod jamdudum pero, Mecenate favente,  
Inter vos nobū queso parate locum.

Nescio quod fatum propius coniungere vobis  
Suadet, & in vestrū nos habitare focū.

Inveniet ſortaſe viam, CHRISTUS QÜE vocatus  
Proſpiciet nobū de meliore ſtatu.

In quo non ſolum fructus, alimentaq; digna,  
Verū lignorum ſit quoque multa frues.

Nam natura ſuo jam deficiente calore,  
Quād apibus multū indiget igne magū.

In cœtu oſas ſit, ſub Mecenatū amantū  
Summa patrocinio claudere ſata mihi.

Ad

Epigrammatum.

Ad Nobilem & reverendum Virum D. CHRISTO-  
PHORUM RUDNICIUM Ministrum.

**I**N nos RUDNICI, conspiravere tot hosties,  
Quorum vix numerum fortè referre queas.

Vnum cor nobis, una illa cura nocendi,  
Immo tollendi mens erat è medio.

Tanto conatu, tanto molimine cæpta,  
Ducere ad umbilicum concupière suum.

Spes evadendi non esset ut ulla, sed esset  
Inter contribules magnus ubique metus.

Sed cui nostra salus, & cui sua gloria cura,  
CHRISTUS, amans populi Rexq; caputq; sui,

Non ex difficii fecit contaminata tanta  
Irrita: pax mansit, sicut & ante fuit.

Qui nos è tanto solvit discrimine, CHRISTO  
Gloria, RUDNICI, per soluenda venit.

Postea quicquid erit, totus ruat orbis & orcus,  
Est illi cuncto tempore danda fides.

Ad Nobilem & pietate, doctrinaq; præstantissimum  
Iuvenem, ANDREAM WISZOVVATIUM  
SS. Theologiae studiosum.

**A**NDREA, non est operæ scopus omnibus idem,  
Qui Musas curâ servidio colunt.

Sunt qui venantur titulos, & nomina clara,  
Laudibus efferrî qui super astra volunt.

Sunt qui divitias captant, & munera Cresi,  
Quæ malefida cohors nocte dieq; petit.

Liber

Sunt qui primatu, præfecturiq; potiri  
Quiq; à consiliis regibus eſe ſtudent.  
Non idem cunctū animus, non una voluntas,  
Ad ſua quemque ardens vota libido trahit.  
Quām ſapis, A N D R E A! ſtudiorum ſola tuorum,  
Cui Deus, & veræ meta ſalutis opus.  
Qui tot ſudores, tot curas, totq; labores,  
Pieridum ſacris invigilando choris,  
Confers ad ſummum divinæ laudis honorem,  
Ad regni augmentum ſpirituale Dei.  
Scandere quām nitido ſublime cacumen in orbe  
Mavù dogma pius Præco ſonare Dei.  
Cautus es A N D R E A! bona namq; fugacia captant,  
Et parvo reliqui ſcilicet æro merent.  
Tu capies hujus pietati premia cœlum,  
Æternū in C H R I S T i ſede beatu erū.

D. A D A M O M A L E S I O, Concionatori Tarno-  
montano Amico ſuo.

I N re tam magna, tanta eſt insania Mundi,  
Vult dilecte ſuo decipi, A D A M E, malo.  
Publica deſeritur via, quam commonſtrat I E S U S,  
Quam ſacra calcando venit ad aſtra prior.  
Munde pedem revoca! hac iter eſt, precedat I E S U S,  
Hunc ſequere, hac ſolâ hinc itur ad aſtra viâ.  
Peccatis valedic; virtutum ſedulus eſto  
Cultor, ad extrema funera dira necis.  
Hanc quia tu monſtras, voce & paradigmate vita,  
Te manet in ſummo gratia, A D A M E, Polo.

Ad

Epigrammatum.

Ad quendam, cùm in numerum Ecclesiæ  
reciperetur.

**T**u, cui notitiam licuit contingere Veri,  
Inq, sacra CHRISTI contigit esse Domos;  
Vive Deo, sancte totū utare diebus,  
Corde Dei memori verba sacrata notans.  
Felix qui vigilat, votū Dominumq; fatigat,  
Extremum reputans semper adesse diem!

Pietate & eruditione prædito Viro,

D. STEPHANO TOLDI.

**Q**uām felix STEPHANE, es, nobis manifesta dedisti  
Invictæ fidei qui documenta tue.  
Non secus ac aurum spectatur in ignibus, arctis  
Rebus spectata est & tua viva fides.  
Nec validæ pedicæ, nec ferrea nexa catena,  
Arcere à vera te potuere fide.  
In fundum dejectus eras, foscamq; profundam;  
Vnde tuæ vires, & violata salus.  
Fluxa salus violata tua est, sed restat olympos  
Promissa à CHRISTO non peritura salus.  
Nomine pro CHRISTI vitam qui perdit, eandem  
Inveniet summo proveniente die.  
Res est magna, cui donatum est fidere CHRISTO,  
Major pro CHRISTI nomine cuncta patil

Ad Reverendum & vera pietate præditum Virum  
D. MICHAELM GITTICHUM VENETIA-

N U M, symmiftam carissimum.

**Q**uod roties hostes, & quod conamine tanta  
In nostrum insurgant, ô MICHAEL, Gregem.

Liber

Non est de nihilo; vix sunt suscepta futura  
Hæc vanæ; infastum forsitan omen habent.  
Quam metuo, C H R I S T O ne permittente (quod absit)  
Nos patrio pellant, ejiciantq; solo.  
Quam metuo, ne jam regnū hæc occidat istiū  
Lux Evangelii, quæ pars facta fuit.  
Causa, quod illius (quod scū) memorabilis olim  
Sistitur hen! cursus, regrediturq; ferè.  
Nemo exterorum vel rarus in atria Templi,  
Auribus hausturus dogmata sancta venie.  
Nemo legit, vel sacrarum mysteria rerum  
Noſe cupit; deses cuncta veterius habet.  
Immò ad divinam claudunt sua lumina lucem;  
Obdurant animos ad sacra dicta suos.  
Nos quoque quid prodest rotū audire diebus  
Ex adytis summi verba profecta Dei.  
Si dignam C H R I S T O vitam non degimus, & si  
Non magis inter nos mutuus ardet amor.  
Si quoque de tanto servore remissimus omnes,  
Qui prius in sancta religione fuit.  
Si tantus luxus, si tanta licentia morum  
In C H R I S T I apparet, conspiciturq; Domo.  
Si nostram instruimus, carissima pignora, prolem  
Ad Martū potius quam pietatis opus.  
Si missam impuri varia ad servitia mundi  
Perdimus, & Satanae mancipium facimus.  
Et quū tot vitia enumeret, quis denique nostrū  
Scandala comprehendat lemmate cuncta breviter  
Ex his premissis quis non concludere possit,  
Quem metuo eventum, V E N E T I A N E, malum.

Cui

Cui tu  
Qu  
Imbue  
Ho  
Ad se  
Mu  
Ac, si  
Ind  
  
A  
Con  
Na  
Oto tu  
In  
Alter  
Qu  
Tres, I  
Fur  
Tertia  
F A  
Nam  
Du  
Quod  
Me  
Ad nu  
Sa  
Et que  
Sol  
Que j  
Et

Epigrammatum.

Cui tua, C H R I S T E potens, est summa Ecclesia curæ,  
Quam fuso noctam sanguine semper amas,  
Imbue divino Precones numine verbi,  
Hoc calefac cœtus frigida corda iui.  
Ad facienda tuus nos entheus excitet ardor  
Munia, & ad laudum munera danda tibi.  
At, si vota aliquid possunt indigna, precamur,  
Inde movere suum ne patiāre Gregem.

A U T H O R de suo matrimoniali & viduo statu.  
Contigerat conjux mihi prima P I S E C I A, honesto  
Nata loco, nomen cui C A T H A R I N A fuit.  
Octo ubi faminea peperiſſet pignora sortis,  
In C Z A R N K O V V fato functa, sepulta jacer.  
Altera digna, & mi succeſſerat utili uxori,  
Que vidua urbane conditioni erat,  
Tres, R E G I N A, mares, totidemq; enixa puellas,  
Funere sancta, ibidem contumulata cubat.  
Tertia nobilium sara stemmate, nomine dicta  
F A U S T A, sed infausto fidere, nupta mihi est.  
Nam nondum ternos mecum compleverat annos,  
Dum cadit, atque illuc flebilis umbra jacer.  
Quod reliquum est vite (seu vii cum compare, seu viii  
Me Deus in viduo consenuisse thoro.)  
Ad nutus dispone tuos; contingat amanter  
Saltem inter fratres claudere satameos.  
Et quoniam mihi tu tot pignora cara dedisti  
Solamen vite, delitiumq; meum;  
Quæ jam cuncta fide Domino sunt insita C H R I S T O,  
Et vite integræ que pia cura tenet;

Liber

Hæc curæ commendo tue, rege numine cuncta,  
(Seu mihi contingat vivere, sive minus.)

CHRISTE, tuus Natus jam tres nupsere Ministri,  
Quarta GORIS ZOVIPHARMACOPOLA tibi.

Maturaq; Virū, natarum ex ordine restante  
Quatuor, impubes filiolig; duo.

(Tres etenim jam sunt supremo funere mersi,  
Filiolusq; unus concidit ante diem.)

Hū quoque de reliqui divinā prospice curā:  
Isti sine cœtus organa digna tui.

Ad reverendum Virum D. IOHANNEM STOINI-  
UM, pro iterando conjugio suo.

V NĀ, IANE, pari cum conjuge ducere vitam  
Qui poenit, rotos & tolerare dies,

Hanc ego felices inter numerabo Maritos.  
Huic ego propitium suspicor esse Deum.

Me verò insaustum, et adas iterare jugales.  
Consortem cogor querere quiq; novam.

Quis scit an hec talis sit deinde futura fidelis,  
Desuntque quales antè fuere mihi?

Qui scit an hec morem mihi sit gestura, meosq;  
An sit amatura, & fida sit oeconomia?

Sed quoniam rursus facere hoc me, I A N E, necesse est;  
Hæc alea, ut perhibent, est jacienda mihi.

Non quod me stimulet Veneris vesana libido;  
Sit procul à nobis hic juvenilis amor.

Cum qua conservi sed quod sine compare, soluto  
Me tædet reliquos continuare dies.

Et quod si quando, certè mea senior atas,  
Sapius auxiliū indiget illa suis.

Succedit  
Eth  
Addit,  
Quo  
Quin mi  
Aux  
He mi  
Hæc  
Nec me  
Au  
Tu mod  
Et se

Epigrammatum.

Succedent morbi, succedet cana senectus,  
 Æthnæ quoē gravior dicitur eſe jugo.  
 Adde, quod incumbet res fortè domestica curæ,  
 Quod vix sustineo munere deposito.  
 Qui mihi ferret opem, tanto in molamine rerum,  
 Auxiliatrices porrigeretq; manus?  
 Hæ mihi sunt cauſe repetendi ſædera lecti,  
 Hæ me compellunt ad sociale jugum.  
 Nec metuo infausti consortia vincla cubilū,  
 Aut durum fore ius hoc geniale puto.  
 Tu modò propitium mihi, I A N E, precare tonantem,  
 Et sociam thalami tu mihi quære parem.



LIBRIS HISTORI

ET GESTIS POLONIENSIBUS

EDIGIT IMPERATOR

CHARLES V. REX SPANIE

